

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»**

**Факультет соціології і права
Кафедра історії**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Методичною радою
КПІ ім. Ігоря Сікорського
(протокол № 9 від 26 червня 2026 р.)

**Ф-КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-науковою програмою
«Європейські студії»
за спеціальностями В9 Історія та археологія та В10 Філософія**

УХВАЛЕНО:
Вченою радою ФСП
КПІ ім. Ігоря Сікорського
(протокол № 12 від 3 червня 2026 р.)

Київ 2026

Розробники Ф-каталогу

Чолій Сергій Васильович, к. і. н., доцент, доцент кафедри історії.

Перга Юрій Миколайович, к. і. н., доцент, доцент кафедри історії

Гераськов Сергій Вадимович, к. ф. н., доцент, доцент кафедри філософії

Ф-каталог розглянуто та погоджено на засіданні кафедри історії, протокол № 19 від 27.05.2026 р.

Ф-каталог розглянуто та погоджено на засіданні кафедри філософії, протокол № 21 від 26.05.2026 р.

ВСТУП

Відповідно до розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту», вибіркові дисципліни для магістрів спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних компетенцій за спеціальністю.

Обсяг вибіркових навчальних дисциплін становить не менше 25% (30 кред.) від загальної кількості кредитів ЄКТС (120 кред.), передбачених для цього рівня вищої освіти.

Детальна інформація про правила й порядок обрання освітніх компонентів студентами надана у Положенні про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського. Текст документу розміщено за посиланням <https://osvita.kpi.ua/node/185>.

Згідно з Положенням про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського студенти обирають освітні компоненти з Ф-каталогу на наступний навчальний рік, використовуючи АС «myKPI», формуючи таким чином індивідуальну освітню траєкторію. Для ознайомлення здобувача з переліком дисциплін вільного вибору, на сайті КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/>) та на сайті кафедри розміщується Ф-каталог вибіркових дисциплін (), в якому представлено дисципліни вільного вибору.

Вибір здобувачами реалізується через АС «myKPI» на наступний навчальний рік.

За письмовою заявою здобувача можливе перерахування результатів навчання вибіркових дисциплін відповідно до Положенням про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів попереднього навчання або Положенням про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті.

Ф-Каталог вибіркових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки для здобувачів ступеня магістра за освітньо-науковою програмою «Європейські студії» за спеціальностями В9 Історія та археологія та В10 Філософія є систематизованим анотованим переліком навчальних дисциплін, які відносяться до вибіркової складової.

Формування каталогу вибіркових дисциплін, організація вибору здобувачами дисциплін відбувається у відповідності до Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Результати вибору здобувачем навчальних дисциплін зазначаються в його індивідуальному навчальному плані в розділі «Обрані дисципліни» відповідно до Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Навчальні дисципліни, які внесені до індивідуального навчального плану здобувача, є обов'язковими для вивчення.

ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ КАТАЛОГОМ

Каталог є систематизованим анотованим переліком навчальних дисциплін, які відносяться до вибіркової складової освітніх програм для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Формування Каталогу відповідає принципам альтернативності, змагальності та студентоцентризму.

Навчальні дисципліни Каталогу спрямовані на формування результатів навчання для набуття, як правило, спеціальних (фахових) компетентностей. Зміст вибіркових навчальних дисциплін враховує вимоги до актуальності, наукоємності, практичної спрямованості та РВО.

У Каталозі надається короткий опис кожної навчальної дисципліни (анотація), вказуються пререквізити (вимоги до початку вивчення дисципліни) і результати навчання дисципліни, обсяг в кредитах ЄКТС, кафедра яка забезпечує викладання та інше.

Обсяг вибіркових навчальних дисциплін становить не менше 25% загального обсягу

відповідної освітньої програми за якою навчається здобувач на відповідному рівні вищої освіти (далі – РВО).

Зміст конкретної вибіркової навчальної дисципліни визначає її силабус – робоча програма навчальної дисципліни.

Вибіркові навчальні дисципліни надають можливість здобувачу:

- побудувати індивідуальну траєкторію навчання;
- ознайомитися з сучасним рівнем наукових досліджень у відповідній галузі знань;
- поглибити професійну підготовку в межах обраної спеціальності та освітньої програми;
- здобути додаткові результати навчання.

Здобувач обирає дисципліни відповідно до навчального плану, за яким він навчається, що визначає кількість і обсяг навчальних дисциплін вільного вибору здобувача для конкретного семестру. При цьому здобувач має право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших освітніх програм, за погодженням із завідувачем відповідної випускової кафедри.

У навчальному плані окрім обсягів та семестрів вивчення вибірових дисциплін, як правило, зазначають Каталоги з яких обираються дисципліни: фаховий Каталог (далі – Ф-Каталог).

ПРОЦЕДУРА ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Процедурі вибору здобувачами навчальних дисциплін передують їх ознайомлення із порядком, термінами, особливостями запису на вивчення запропонованих навчальних дисциплін та з умовами формування навчальних груп/потоків для вивчення вибірових навчальних дисциплін Ф-Каталогів.

До початку процесу обрання здобувачами навчальних дисциплін:

- науково-педагогічні працівники кафедри, що забезпечують викладання навчальних дисциплін ЗУ-Каталогу, за заявкою кураторів академічних груп можуть проводити (у позанавчальний час) для здобувачів презентації запропонованих до вибору дисциплін;
- науково-педагогічні працівники кафедри, що забезпечують викладання навчальних дисциплін Ф-Каталогів, спільно з кураторами академічних груп, можуть проводити (у позанавчальний час) презентації запропонованих до вибору навчальних дисциплін. Також, за потреби, можуть надаватися консультації щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії, реєстрації акаунтів в спеціалізованій інформаційній системі Університету тощо.

Здобувачі ступеня магістра

Вибір дисциплін з Ф-Каталогів студентами другого (магістерського) РВО здійснюється на початку осіннього семестру першого року навчання. Обрані дисципліни вивчатимуться у весняному семестрі того ж року навчання. Результати вибору використовуються для формування індивідуальних навчальних планів.

Процедура вибору навчальних дисциплін з Ф-каталогів студентами другого (магістерського) РВО реалізується через АС «myKPI» та включає такі етапи:

- 1) Реєстрація студентів в спеціалізованій інформаційній системі.
- 2) Перша хвиля вибору – здійснення студентами вибору дисциплін. Тривалість етапу – не менше тижня.
- 3) Попереднє опрацювання результатів вибору, формування навчальних груп/потоків для їх вивчення. Етап виконується відповідальною особою від навчального підрозділу – адміністратором спеціалізованої інформаційної системи на рівні кафедри та/або факультету, навчально-наукового інституту.
- 4) Підтвердження студенту його вибору навчальних дисциплін із Ф-Каталогу або повідомлення про неможливість формування групи/потoku для вивчення обраної ним навчальної дисципліни та переведення на другу хвилю вибору.
- 5) Друга хвиля вибору – здійснення студентами вибору зі скоригованого переліку дисциплін

Ф-Каталогу.

б) Остаточне опрацювання результатів вибору дисциплін (фіксація результатів вибору) та корегування складу навчальних груп/потоків для їх вивчення.

У разі неможливості формування навчальної групи/потоків для вивчення певної дисципліни Ф-Каталогу, здобувачам надається можливість або здійснити повторний вибір – приєднавшись до вже сформованих навчальних груп/потоків (друга хвиля вибору), або опановувати обрану дисципліну індивідуально з використанням змішаної форми навчання та індивідуальних консультацій (можливість надається за обґрунтованою заявою студента та рішенням кафедри, яка забезпечує викладання цієї дисципліни).

Результати вибору здобувачем навчальних дисциплін зазначаються в його індивідуальному навчальному плані в розділі «Обрані дисципліни» відповідно до Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти КПП ім. Ігоря Сікорського.

Фінальна інформація стосовно обраних здобувачами дисциплін Ф-Каталогів передається відповідальною особою від навчального підрозділу – адміністратором спеціалізованої інформаційної системи на рівні кафедри та/або факультету, навчально-наукового інституту:

- на кафедрі, за якими закріплено викладання обраних навчальних дисциплін, для формування педагогічного навантаження відповідним науково-педагогічним працівникам;
- до деканату факультету, навчально-наукового інституту для формування розкладу занять.

Навчальні групи для вивчення вибіркового навчальних дисциплін заочною формою навчання мають бути чисельністю не менше:

- 5 осіб для другого (магістерського) РВО.

Здобувач, який знехтував своїм правом вибору, може бути записаний на вивчення навчальних дисциплін, обраних завідувачем випускової кафедри для оптимізації навчальних груп/потоків.

Якщо здобувач із поважної причини не зміг обрати дисципліни вчасно, або виявив помилку щодо свого волевиявлення, він звертається до деканату із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін, надавши документів, які засвідчують поважність причин.

Заява на зміну вибіркової дисципліни у сформованому індивідуальному навчальному плані має подаватися не пізніше ніж за місяць до початку семестру, в якому викладається ця дисципліна.

Не допускається зміна обраних дисциплін після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

Розклади занять для вивчення обраних навчальних дисциплін Ф-Каталогів формуються деканатом факультету.

Результати вибору здобувачами навчальних дисциплін (бази даних спеціалізованої інформаційної системи Університету, заяви) та розпорядчі документи про формування навчальних груп/потоків зберігаються упродовж усього терміну навчання здобувача за відповідним РВО.

У випадку поновлення, переведення здобувача, допуску до занять після завершення академічної відпустки вибір дисциплін здійснюється відповідно до навчального плану з переліку дисциплін за якими сформовано навчальні групи/потоки на поточний навчальний рік та з урахуванням діючого розкладу занять.

За письмовою заявою здобувача можливе перерахування результатів навчання вибіркового дисциплін відповідно до Положенням про визнання в КПП ім. Ігоря Сікорського результатів попереднього навчання або Положенням про визнання в КПП ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті.

ЗМІСТ

№	Назва дисципліни	Семестр
1.	Європейська безпека	3 (Екзамен)
2.	Історія європейського кіно	3 (Екзамен)
3.	Історія гастрономії: від античності до сучасності	3 (Залік)
4.	Релігія в європейській політиці	3 (Екзамен)
5.	Європейські арт-практики	3 (Екзамен)
6.	Формування сучасних європейських націй	3 (Екзамен)
7.	Європейські імперії та колоніалізм	3 (Екзамен)
8.	Філософська антропологія	2 (Залік)
9.	Антропологія міста	2 (Залік)
10.	Історія освіти	3 (Залік)
11.	Гендерні студії	3 (Залік)
12.	Публічна дипломатія країн Європи	2 (Залік)
13.	Global Politics	2 (Залік)
14.	Public relations and crisis communications	2 (Залік)
15.	Комунікаційні стратегії	2 (Залік)
16.	Практична філософія	2 (Залік)
17.	Моніторинг та оцінювання соціальних програм і проєктів	2 (Залік)
18.	Пропаганда і збройний конфлікт	2 (Залік)
19.	Психологія управління	2 (Залік)
20.	Науково-технічні революції та модернізація Європи	3 (Залік)
21.	Епістемологія соціальних наук	2 (Залік)
22.	Історія повсякденності XV–XVII ст.: теорія, джерела, інтерпретації	2 (Залік)
23.	Експертно-аналітична робота в соціально-гуманітарній сфері	3 (Залік)
24.	Соціальна філософія	3 (Екзамен)
25.	Філософія, логіка, мова: вступ до аналітичної філософії	2 (Залік)
26.	Філософія історії	3 (Залік)
27.	Політичні студії	3 (Залік)
28.	Філософія освіти	2 (Залік)
29.	Екологічна етика	2 (Залік)
30.	Ethics of Artificial Intelligence	2 (Залік)
31.	Critical Theory of Artificial Intelligence	2 (Залік)

Дисципліна	Європейська безпека
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	5 кредитів ЄКТС (30 год. лек., 30 год. сем., 90 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Історії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Європейська безпека як процес становлення системи безпеки в Європі у новий та новітній час. Студенти вивчатимуть європейську систему міжнародних відносин, зміни й трансформації в європейській системі безпеки, збройні конфлікти та війни в Європі, військово-політичні союзи європейських країн, систему безпеки в Європі в міжвоєнний, біполярний та постбіполярний періоди, роль міжнародних та регіональних організацій в забезпеченні безпеки в Європі, нові виклики європейській безпеці на сучасному етапі, місце й роль України в європейській системі безпеки.
Чому це цікаво/ треба вивчати	У сучасному світі європейська безпека є критичним аспектом міжнародних відносин. Розуміння історичних та сучасних викликів у цій сфері є важливим для ефективного функціонування системи міжнародної безпеки. Навчання цієї дисципліни допоможе студентам зрозуміти складні процеси, що відбуваються в європейській системі безпеки, та їх вплив на глобальну політику. Метою дисципліни є: Формування у здобувачів освіти розуміння процесу становлення європейської системи безпеки в новий та новітній час, аналіз факторів і тенденцій, що впливають на її розвиток, та засобів для вирішення сучасних проблем у сфері міжнародних відносин і безпеки.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Магістранти зможуть ознайомитись з історією та науково-теоретичними аспектами європейської безпеки; вивчити правові основи, пов'язані з регулюванням сфери європейської безпеки на національному та міжнародному рівнях; набути ґрунтовні знання та навички у сфері міжнародних відносин, конфліктології, аналізу військово-політичних союзів, ролі міжнародних та регіональних організацій у забезпеченні безпеки. Магістранти також отримають практичний досвід під час аналізу стратегій безпеки в різних країнах Європи, вивчення нових викликів європейській безпеці на сучасному етапі та місця України в цій системі.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності комплексно і неупереджено сприймати безпекові виклики та механізми їх вирішення в європейському контексті. Володіння культурою мислення, аналітичними та комунікативними навичками, навичками публічного мовлення, ведення дискусії і полеміки формуватимуть у студентів такі компетентності, як вміння працювати в колективі; толерантно сприймати соціальні, етнічні та політичні відмінності; здатність орієнтуватися в механізмах багатосторонньої та інтеграційної дипломатії, формування позитивного іміджу та репутації країни.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom

Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Історія європейського кіно
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	5 кредитів ЄКТС (30 год. лек., 30 год. сем., 90 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Історії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	У курсі буде розглянуто такі теми: створення кіно, історія німого кіно, нової хвилі французького кіно, фільми британських, італійських, скандинавських режисерів, відображення воєн, геноцидів, революцій у європейському кіно, зокрема і документальному, європейські кінофестивалі від минулого до сьогодення. Окрема увага буде спрямована на витоки українського кіномистецтва, творчість О. Довженка, пропагандистське кіно, українське поетичне кіно (С. Параджанов, Ю. Іллєнко, І. Миколайчук) та українське кіно доби незалежності.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Європейське кіно є важливою складовою світової культури та мистецтва. Вивчення історії європейського кіно дозволяє зрозуміти, як політичні, соціальні та культурні події впливали на розвиток кіномистецтва та як кіно відображало та формувало суспільну свідомість.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з історією європейського кіно та його основними етапами, вивчити творчість видатних режисерів та акторів, зрозуміти вплив політичних і соціальних чинників на кіномистецтво. Студенти також набудуть навичок аналізу кінострічок, зможуть критично оцінювати кіно як культурний феномен та його роль у суспільстві.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності критично аналізувати кінострічки, розуміти контекст їх створення, оцінювати вплив кіно на суспільство та культуру. Володіння аналітичними, дослідницькими та комунікативними навичками формуватимуть у студентів такі компетентності, як вміння працювати в колективі, толерантно сприймати культурні відмінності, здатність до креативного мислення та ефективного спілкування.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Історія гастрономії: від античності до сучасності
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Історії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Еволюція гастрономічних традицій від античності до XX–XXI ст. у європейському та українському контекстах, становлення історії гастрономії та food studies як міждисциплінарного напрямку: основні підходи та історіографія досліджень їжі. Теоретичні моделі осмислення харчування: гуморальна теорія в античній і середньовічній медицині, релігійні харчові заборони, уявлення про «чисту» і «нечисту» їжу, символіка страв, соціальна стратифікація через харчування. Трансформація гастрономічних практик під впливом колоніальних процесів, глобалізації, наукових відкриттів, урбанізації та індустріалізації.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Їжа є не лише біологічною потребою, а й культурним, соціальним та символічним феноменом, що відображає світогляд, систему цінностей і структуру суспільства. Через історію гастрономії можна простежити зміни у медичних уявленнях, релігійних нормах, економіці та соціальних ієрархіях. Вивчення історії їжі дозволяє зрозуміти, як формувалися національні кулінарні традиції, як трансформувалися харчові практики під впливом контактів між культурами та науково-технологічного прогресу, і як гастрономія стала важливим елементом ідентичності та культурної пам'яті. Курс відкриває можливість осмислити їжу як категорію культури та історії.
Чому можна навчитися (результати навчання)	За результатами курсу студенти засвоять основні етапи розвитку гастрономічних традицій від античності до сучасності, ознайомляться з історіографією та сучасними підходами дослідження історії їжі, зможуть аналізувати харчові практики в соціальному, культурному та медичному контекстах; розвинути вміння працювати з різними типами джерел з історії гастрономії; покращать навички міждисциплінарного аналізу.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	- застосовувати підходи історії гастрономії у власних наукових/магістерських дослідженнях; - інтерпретувати сучасні гастрономічні процеси (як-от гастродипломатія, брендинг національної кухні) в історичній перспективі; - використовувати знання для культурних, музейних та освітніх проєктів; - аналізувати взаємозв'язок між харчуванням, владою, релігією та ідентичністю в різні історичні періоди.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Релігія в європейській політиці
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	5 кредитів ЄКТС (30 год. лек., 30 год. сем., 90 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	У курсі будуть розглянуті кейси, пов'язані з різноспрямованим впливом релігії на міжнародні процеси, від полюсу радикалізму та екстремізму до екуменічних рухів. Студенти будуть вивчати історичний контекст релігійного впливу на політику, аналізувати сучасні тенденції релігійного відродження і секуляризації, досліджувати роль релігії в імміграційній політиці ЄС.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Релігійні процеси мають значний вплив на політичну та соціальну динаміку в Європі. Розуміння цього впливу дозволить студентам більш глибоко аналізувати політичні процеси, приймати обґрунтовані рішення у сфері міжнародних відносин та політики.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть зрозуміти значення релігійного чинника в політичній історії Європи, проаналізувати сучасні процеси релігійного відродження і секуляризації на прикладах конкретних моделей релігійно-політичної взаємодії в країнах Європи, оцінити роль релігійного фактору в імміграційній політиці ЄС. Вони також навчатися критично оцінювати вплив релігії на міжнародні процеси, аналізуючи приклади від радикалізму та екстремізму до екуменічних рухів.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності комплексно аналізувати політичні процеси, враховуючи релігійний чинник, толерантно сприймати культурні та релігійні відмінності, розвивати навички критичного мислення та аналізу. Студенти набудуть компетентності в розумінні релігійних процесів та їх впливу на політику, зможуть ефективно взаємодіяти в багатокультурному середовищі.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Європейські арт-практики
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	5 кредитів ЄКТС (30 год. лек., 30 год. сем., 90 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть теоретичні та практичні аспекти арт-практик, художні експерименти та пошуки нових засобів виразності, нові стратегії естетичної комунікації. Будуть розглянуті арт-практики модернізму та постмодернізму у XX-XXI ст. в європейській культурі, а також візуальні, аудіальні та аудіовізуальні арт-практики, що сформувалися у контексті розвитку сучасної медіакультури.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Арт-практики є віддзеркаленням культурних і соціальних змін, що відбуваються в суспільстві. Вивчення цих практик дозволяє зрозуміти розвиток сучасного мистецтва, його вплив на суспільство та роль у формуванні культурної ідентичності. Курс допоможе студентам оволодіти знаннями про різні форми арт-практик та їх значення у контексті європейської культури.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з теоретичними основами та історичним розвитком арт-практик модернізму та постмодернізму, дослідити сучасні візуальні, аудіальні та аудіовізуальні арт-практики. Вони також набудуть навичок аналізу арт-практик, критичного оцінювання мистецьких творів та розуміння їх впливу на сучасну культуру.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності критично аналізувати сучасні арт-практики, розуміти їхній контекст та значення. Володіння аналітичними, дослідницькими та комунікативними навичками формуватимуть у студентів такі компетентності, як вміння працювати в колективі, толерантно сприймати культурні відмінності, здатність до креативного мислення та ефективного спілкування.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Формування сучасних європейських націй
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	5 кредитів ЄКТС (30 год. лек., 30 год. сем., 90 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Історії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть процеси формування націй в Європі від середньовіччя до сучасності, зокрема, роль релігії, економіки, війни, революцій, колоніалізму та імперіалізму. Розглянуть моделі націєтворення в різних європейських країнах, етапи формування національної ідентичності, а також сучасні виклики та процеси, що впливають на європейську національну ідентичність.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Розуміння процесів формування націй дозволяє краще зрозуміти сучасні політичні та соціальні реалії в Європі. Це знання є критичним для аналізу міжнародних відносин, національної політики та міжкультурних комунікацій.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з історією та теоріями формування націй, дослідити процеси націєтворення в різних європейських країнах, зрозуміти вплив історичних подій на формування національної ідентичності. Вони також набудуть навичок аналізу політичних та соціальних процесів, пов'язаних з націєтворенням.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності критично аналізувати процеси формування націй, розуміти їхній вплив на сучасну політику та суспільство. Володіння аналітичними, дослідницькими та комунікативними навичками формуватимуть у студентів такі компетентності, як вміння працювати в колективі, толерантно сприймати культурні та етнічні відмінності, здатність до креативного мислення та ефективного спілкування.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Європейські імперії та колоніалізм
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	5 кредитів ЄКТС (30 год. лек., 30 год. сем., 90 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Історії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть історію становлення та розвитку європейських імперій, основні етапи та методи колоніальної експансії, вплив колоніалізму на економіку, культуру та суспільство завойованих країн, а також процеси деколонізації та їх наслідки. Особлива увага буде приділена аналізу колоніальної спадщини у сучасному світі та постколоніальній критиці.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Колоніалізм має тривалий і складний вплив на сучасний світ, формуючи багато аспектів міжнародних відносин та внутрішньої політики різних країн. Вивчення цих процесів допоможе студентам зрозуміти глибинні причини багатьох сучасних проблем та конфліктів, а також сприятиме розвитку критичного мислення щодо історичних та політичних процесів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з основними історичними етапами розвитку європейських імперій та колоніалізму, зрозуміти методи та наслідки колоніальної політики, проаналізувати процеси деколонізації та постколоніальну спадщину. Вони також набудуть навичок критичного аналізу історичних та сучасних міжнародних відносин.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності аналізувати складні історичні та політичні процеси, розуміти їхній вплив на сучасний світ. Володіння аналітичними, дослідницькими та комунікативними навичками формуватимуть у студентів такі компетентності, як вміння працювати в колективі, толерантно сприймати культурні та історичні відмінності, здатність до критичного мислення та ефективного спілкування.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Філософська антропологія
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть історію та основні напрямки філософської антропології, концепції людської природи та сутності, проблеми ідентичності, свободи, свідомості та взаємовідносин людини з іншими та світом. Основні теми курсу включають: • Вступ до філософської антропології • Історичні корені філософської антропології • Класичні концепції людської природи • Проблеми ідентичності та самосвідомості • Людина та культура • Людина та техніка • Свобода та відповідальність • Екзистенціалізм та феноменологія у філософській антропології • Сучасні підходи у філософській антропології
Чому це цікаво/ треба вивчати	Філософська антропологія допомагає зрозуміти основні питання про людську природу, сутність та існування. Це знання є важливим для розвитку критичного мислення, етичної рефлексії та глибокого розуміння людських взаємовідносин та соціальних процесів. Курс сприяє розвитку всебічного погляду на людину та її місце у світі.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з основними концепціями та проблемами філософської антропології, зрозуміти різні підходи до вивчення людської природи, розвинути навички критичного аналізу антропологічних питань, сформулювати власні філософські позиції та підходи до аналізу людської сутності та існування.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності критично аналізувати та оцінювати антропологічні питання, розуміти різні філософські підходи до вивчення людської природи, розвивати навички критичного мислення та етичної рефлексії. Володіння цими навичками підвищить компетентність у сфері філософських досліджень, етики та гуманітарних наук.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Антропологія міста
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть історію та теорію урбаністичних досліджень, основні концепції та методи антропології міста, взаємодії між людьми та міським середовищем. Розглянуть такі теми, як урбанізація, соціальна стратифікація в містах, міграція, міські субкультури, гендерні аспекти міського життя, просторові практики, міські політики та планування.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Антропологія міста допомагає зрозуміти, як міське середовище впливає на соціальні відносини, культуру та економіку. Це знання є важливим для розробки ефективних міських політик, планування та управління міськими просторами, а також для розуміння сучасних урбаністичних викликів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з теоретичними та методологічними підходами до антропології міста, зрозуміти процеси урбанізації та їхній вплив на суспільство, проаналізувати соціальні, культурні та економічні аспекти міського життя. Вони також набудуть навичок критичного мислення, аналізу міських процесів та розробки міських політик.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності критично аналізувати міське середовище, розуміти взаємодії між соціальними структурами та міськими просторами, розвивати навички дослідження та управління міськими процесами. Володіння аналітичними, дослідницькими та комунікативними навичками формуватимуть у студентів такі компетентності, як вміння працювати в колективі, здатність до критичного мислення та ефективного спілкування, розуміння сучасних урбаністичних викликів та можливостей.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Історія освіти
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Історії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть історію освіти від давніх часів до сучасності, зокрема: освіта в античному світі, середньовічна освіта, ренесансні освітні ідеали, освіта в епоху Просвітництва, розвиток національних освітніх систем у XIX та XX століттях, реформи освіти у постіндустріальному суспільстві, сучасні тенденції та виклики в освіті.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Розуміння історії освіти дозволяє побачити, як змінювалися підходи до навчання та виховання, які фактори впливали на ці процеси та як це відображалось на суспільному розвитку. Це знання є критично важливим для освітян, педагогів та всіх, хто зацікавлений у розвитку системи освіти.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з історичними етапами розвитку освіти, зрозуміти вплив соціальних, політичних та культурних чинників на освітні системи, проаналізувати розвиток педагогічних теорій та практик, здобути навички критичного аналізу освітніх процесів.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності критично аналізувати освітні процеси, розуміти їхній історичний контекст та значення для сучасного світу. Володіння аналітичними, дослідницькими та комунікативними навичками формуватимуть у студентів такі компетентності, як вміння працювати в колективі, здатність до критичного мислення та ефективного спілкування, розуміння освітніх реформ та інновацій.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Гендерні студії
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Історії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть основні поняття та теорії гендерних досліджень, історію розвитку гендерної рівності, гендерні ролі та стереотипи, вплив гендеру на різні аспекти життя (освіта, робота, політика, культура). Також будуть розглянуті питання гендерної ідентичності, сексуальності, фемінізму, ЛГБТ+ проблематики та гендерної політики.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Вивчення гендерних студій допомагає зрозуміти, як гендерні ролі та стереотипи впливають на життя людей, формують суспільні структури та відносини. Це знання є важливим для розробки політик, що сприяють гендерній рівності та справедливості, а також для особистого розвитку та підвищення соціальної свідомості.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з теоретичними основами гендерних досліджень, зрозуміти історичний контекст та сучасні виклики гендерної рівності, проаналізувати вплив гендерних ролей на різні сфери життя, розглянути питання гендерної ідентичності та сексуальності. Вони також набудуть навичок критичного мислення, аналізу та розробки гендерної політики.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності критично аналізувати гендерні питання, розуміти їхній вплив на суспільство та особистість, розвивати навички розробки та впровадження гендерної політики. Володіння аналітичними, дослідницькими та комунікативними навичками формуватимуть у студентів такі компетентності, як вміння працювати в колективі, толерантно сприймати різноманіття, здатність до критичного мислення та ефективного спілкування.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ КРАЇН ЄВРОПИ
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 70 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Публічна дипломатія як комплекс заходів довгострокової дії, що дозволяють започаткувати та розвинути діалог на рівні «держава-людина», використовуючи засоби «м'якої сили» (soft power), а також на рівні «людина-людина», сприяючи продуктивним міжособистісним контактам.
Чому це цікаво/ треба вивчати	У сучасному світі засобам традиційної та «силової» дипломатії часто бракує гнучкості під час вирішення важливих міжнародних проблем. Це пов'язане з відсутністю належного розуміння специфіки тієї чи іншої країни, державного і суспільного устрою. Сьогодні успішною зовнішньою політикою є така, що приділяє більшу увагу таким публічним сферам і атрибутам, як культура, цінності, релігія, менталітет. Саме публічна дипломатія створює необхідний базис для підвищення ефективності міжнародної співпраці. Метою дисципліни є вивчення теоретичних основ і національних особливостей здійснення публічної дипломатії, факторів і тенденцій, що впливають на її розвиток, засобів для вирішення сучасних проблем у сфері міжнародних і суспільних відносин.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Магістранти зможуть ознайомитись з історією та науково-теоретичними аспектами публічної дипломатії; вивчити правові основи, пов'язані з регулюванням сфери публічної дипломатії на національному та міжнародному рівнях; набути ґрунтовні знання та навички за її напрямками: зануритися у світ культурної дипломатії, виявити потенціал країни та власний потенціал за допомогою методів економічної, науково-освітньої, експертної і спортивної дипломатії, «спробувати на смак» кулінарну і скористатися можливостями цифрової дипломатії. Магістранти також отримають унікальний практичний досвід під час аналізу стратегій публічної дипломатії в низці країн світу (США, країни ЄС, Великобританія, КНР, Японія та ін.), практик багатосторонньої публічної дипломатії (діяльність ООН, Ради Європи тощо). Особлива увага приділятиметься питанням позиціонування України в світі: розширення культурної присутності, покращення іміджу країни за кордоном, участі в різних формах міжнародної культурної взаємодії, діяльності в рамках різних програм, багатосторонніх і двосторонніх проєктів тощо
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності комплексно і неупереджено сприймати культуру та звичаї інших країн. Володіння культурою мислення, управлінськими та комунікативними навичками, навичками публічного мовлення, ведення дискусії і полеміки формуватимуть у студентів такі компетентності, як вміння працювати в колективі; толерантно сприймати соціальні, етнічні, конфесійні та культурні відмінності; здатність орієнтуватися в механізмах багатосторонньої та інтеграційної дипломатії, формування позитивного іміджу та репутації країни.

Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Global Politics
Рівень ВО	Second (Master's)
Курс	1
Обсяг	4 ECTS (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. сп.)
Мова викладання	English
Кафедра	Sociology department FSL
Вимоги до початку вивчення	Knowledge in the field of bachelor's level preparation and general humanities courses
Що буде вивчатися	Students will study the key theories and concepts in global politics, such as realism, liberalism, and constructivism. The course will cover the historical development of the international system, the role of states and non-state actors, global governance, international law, and institutions like the United Nations, NATO, and the European Union. Additionally, contemporary issues like global security, economic globalization, environmental politics, and human rights will be examined.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Understanding global politics is essential for anyone interested in international relations, diplomacy, global security, and international development. It provides insights into how global decisions are made, how power dynamics shape international interactions, and how global issues impact national and local levels.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Students will gain a thorough understanding of the theories and practices of global politics, the ability to analyze international relations dynamics, and a comprehensive knowledge of the role of global institutions and contemporary global issues. They will develop critical thinking skills and the ability to assess the impact of global political decisions on different regions and populations.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	The course will develop the ability to critically analyze global political issues, understand the role of various actors in the international system, and evaluate the impact of global policies. Students will enhance their analytical, research, and communication skills, which will enable them to work effectively in international environments and understand global interdependencies.
Інформаційне забезпечення	Syllabus, lecture presentation materials, methodological guidelines for conducting seminars and independent work on the Google Classroom platform.
Форма проведення занять	Lectures, seminars, case study analysis, discussions, meetings with experts in the field of international relations, and workshops.
Семестровий контроль	Final test

Дисципліна	Public Relations and Crisis Communications
Рівень ВО	Second (Master's)
Курс	1
Обсяг	4 ECTS (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. сп.)
Мова викладання	English
Кафедра	Sociology department FSL
Вимоги до початку вивчення	Knowledge in the field of bachelor's level preparation and general humanities courses
Що буде вивчатися	Students will study the foundational theories and principles of public relations, including the role of PR in organizations, media relations, and strategic communication planning. The course will also cover crisis communication strategies, risk management, and the development of crisis communication plans. Key topics include: • The evolution and role of public relations • Media relations and press release writing • Strategic communication planning • Social media and digital PR • Identifying and managing risks • Crisis communication theories and models • Case studies of successful and unsuccessful crisis communication
Чому це цікаво/ треба вивчати	Effective public relations and crisis communication strategies are vital for maintaining an organization's reputation and stakeholder trust. This course offers practical skills and theoretical knowledge necessary for managing communication in both everyday operations and during crises. It prepares students to handle communication challenges and turn potential threats into opportunities.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Students will gain a solid understanding of public relations and crisis communication theories and practices. They will develop skills in creating PR campaigns, managing media relations, and implementing crisis communication strategies. Additionally, students will be able to analyze case studies, apply risk management techniques, and develop comprehensive communication plans.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	The course will develop competencies in strategic communication planning, media management, crisis response, and stakeholder engagement. Students will enhance their analytical, problem-solving, and communication skills, enabling them to effectively manage public relations and crisis communication tasks in various organizational settings.
Інформаційне забезпечення	Syllabus, lecture presentation materials, methodological guidelines for conducting seminars and independent work on the Google Classroom platform.
Форма проведення занять	Lectures, seminars, case study analysis, discussions, practical exercises, role-playing simulations, and meetings with PR and crisis communication experts.
Семестровий контроль	Final test

Дисципліна	Комунікаційні стратегії
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Теорії та практики управління ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть теорії та моделі комунікацій, процес розробки та реалізації комунікаційних стратегій, основні інструменти та канали комунікацій, а також методи оцінки ефективності комунікаційних програм. Основні теми курсу включають: • Основи комунікаційної теорії • Стратегічне планування комунікацій • Внутрішні та зовнішні комунікації • Маркетингові комунікації та брендинг • Цифрові комунікації та соціальні медіа • Управління репутацією та іміджем • Криза та кризові комунікації • Оцінка та вимірювання ефективності комунікацій
Чому це цікаво/ треба вивчати	Ефективні комунікаційні стратегії сприяють побудові довірливих відносин з клієнтами, партнерами та співробітниками, допомагають у створенні позитивного іміджу організації та управлінні її репутацією. Вивчення цього курсу надає студентам необхідні знання та навички для успішної кар'єри у сфері комунікацій, маркетингу та управління.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками у розробці та реалізації комунікаційних стратегій, навчатися аналізувати комунікаційні потреби організацій, планувати та впроваджувати комунікаційні кампанії, оцінювати їх ефективність та управляти комунікаційними ризиками.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності аналізувати та планувати комунікаційні стратегії, використовувати різні інструменти та канали комунікацій, оцінювати ефективність комунікаційних програм. Володіння аналітичними, дослідницькими та комунікативними навичками формуватиме у студентів такі компетентності, як здатність до стратегічного мислення, креативності та ефективного спілкування.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Практична філософія
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть основні поняття та напрямки практичної філософії, зокрема етику, політичну філософію, філософію права, філософію освіти та філософію культури. Будуть розглянуті питання моральної відповідальності, справедливості, права і свободи, а також методи філософської аргументації та аналізу.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Практична філософія допомагає зрозуміти та аналізувати складні моральні та соціальні питання, розвивати здатність до критичного мислення та етичної рефлексії. Це знання є важливим для всіх, хто прагне приймати обґрунтовані та етичні рішення у своєму професійному та особистому житті.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з основними концепціями та методами практичної філософії, зрозуміти застосування філософських ідей до реальних життєвих ситуацій, проаналізувати етичні, соціальні та політичні проблеми через призму філософії. Вони також набудуть навичок критичного мислення, філософської аргументації та етичної рефлексії
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності аналізувати та розв'язувати складні моральні та соціальні питання, розуміти та застосовувати філософські концепції у повсякденному житті, розвивати навички критичного мислення та етичної рефлексії. Володіння аналітичними, дослідницькими та комунікативними навичками формуватимуть у студентів такі компетентності, як здатність до критичного мислення, етичного аналізу та аргументації, уміння працювати в колективі та ефективно спілкуватися.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Моніторинг та оцінювання соціальних програм і проектів
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть теоретичні основи моніторингу та оцінювання, різні методи та інструменти, що використовуються у цій сфері, а також практичні аспекти планування та проведення моніторингу та оцінювання соціальних програм і проектів. Основні теми курсу включають: • Вступ до моніторингу та оцінювання • Основи планування соціальних програм і проектів • Методології та інструменти моніторингу • Методи оцінювання ефективності програм • Збір та аналіз даних • Звітність та комунікація результатів • Використання результатів оцінювання для вдосконалення програм • Етичні аспекти моніторингу та оцінювання
Чому це цікаво/ треба вивчати	Моніторинг та оцінювання є критичними для успішного управління соціальними програмами та проектами. Вони допомагають визначити, чи досягаються поставлені цілі, ідентифікувати проблеми та вчасно коригувати стратегії. Це знання є важливим для професій у сфері соціальної роботи, державного управління, неурядових організацій та міжнародних агентств розвитку.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть оволодіти знаннями про основні підходи та методи моніторингу та оцінювання соціальних програм, навчатися планувати та проводити моніторинг і оцінювання, аналізувати та інтерпретувати результати, складати звіти та використовувати отримані дані для покращення програм.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності проводити комплексний аналіз соціальних програм, застосовувати різні методи моніторингу та оцінювання, ефективно комунікувати результати та рекомендації. Володіння цими навичками підвищить компетентність у сфері управління соціальними проектами, дозволить забезпечити їхню ефективність та сталість.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Пропаганда і збройний конфлікт
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Соціології ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть історичні та сучасні приклади пропаганди у збройних конфліктах, основні теорії пропаганди, методи та техніки створення пропагандистських матеріалів, аналізуватимуть вплив пропаганди на різні аспекти конфліктів. Основні теми курсу включають: • Вступ до теорії пропаганди • Історія пропаганди у збройних конфліктах • Методи та техніки пропаганди • Аналіз пропагандистських матеріалів • Вплив пропаганди на громадську думку та моральний стан військ • Пропаганда у сучасних збройних конфліктах • Протидія пропаганді та дезінформації • Етичні аспекти пропаганди
Чому це цікаво/ треба вивчати	Вивчення пропаганди у контексті збройних конфліктів допомагає зрозуміти, як інформаційні впливи можуть змінювати хід подій, формувати суспільну думку та впливати на міжнародні відносини. Це знання є важливим для військових аналітиків, журналістів, політологів та всіх, хто цікавиться інформаційною безпекою та конфліктологією.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з теоретичними основами та історичними прикладами пропаганди, навчатися аналізувати пропагандистські матеріали, розуміти вплив пропаганди на різні аспекти збройних конфліктів, розробляти стратегії протидії пропаганді та дезінформації.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності критично аналізувати інформаційні впливи та пропагандистські матеріали, розробляти стратегії інформаційної безпеки, розуміти етичні аспекти пропаганди. Володіння цими навичками підвищить компетентність у сфері інформаційної безпеки, конфліктології та міжнародних відносин.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в галузі філософії, соціології та психології в межах бакалаврської підготовки
Що буде вивчатися	Соціально-психологічних закономірностей управлінської діяльності, взаємодія керівництва та персоналу соціальних організацій, соціально-психологічні процеси і явища в організаціях.
Чому це цікаво/треба вивчати	Тому що психологія управління розглядає основні підходи до аналізу професійно важливих якостей керівників державних та недержавних організацій; вивчає психологічні механізми управлінського впливу; ведення переговорів, вирішення конфліктних ситуацій за допомогою психологічних методів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Фундаментальним поняттям психологічних теорій управлінської діяльності: теорії і практики психології управління; психології комунікації в організації; психологічні аспекти управління персоналом та ін.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Набуті знання, вміння та досвід при вивченні дисципліни допоможуть аналізувати процеси управлінської діяльності; використовувати методики психологічного дослідження в сфері управлінської діяльності та управлінської взаємодії; виділяти та розробляти психологічні схеми управління з урахуванням психологічних закономірностей; визначати особливості психологічної взаємодії в управлінні державними і недержавними організаціями.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Науково-технічні революції та модернізація Європи
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Історії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть історію науково-технічних революцій від епохи Відродження до сучасності, зокрема: наукову революцію XVII століття, промислову революцію XVIII-XIX століть, науково-технічну революцію XX століття, інформаційну революцію та розвиток цифрових технологій у XXI столітті. Розглянуть вплив цих революцій на модернізацію європейських суспільств, економічний розвиток, соціальні та культурні зміни.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Вивчення науково-технічних революцій дозволяє зрозуміти, як наукові відкриття та технічні досягнення змінювали суспільства, впливали на економіку та культуру. Це знання є важливим для аналізу сучасних тенденцій у технологіях та їх впливу на суспільство.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з основними етапами та досягненнями науково-технічних революцій, зрозуміти їхній вплив на процеси модернізації в Європі, проаналізувати взаємозв'язок між науково-технічними досягненнями та соціально-економічними змінами. Вони також набудуть навичок критичного аналізу історичних та сучасних процесів у сфері науки і техніки.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності аналізувати складні історичні та сучасні процеси, пов'язані з науково-технічними революціями та модернізацією, розуміти їхній вплив на суспільство та економіку. Володіння аналітичними, дослідницькими та комунікативними навичками формуватимуть у студентів такі компетентності, як вміння працювати в колективі, здатність до критичного мислення та ефективного спілкування, розуміння сучасних технологічних викликів та можливостей.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Епістемологія соціальних наук
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть основні теорії та концепції епістемології, проблеми обґрунтування знання у соціальних науках, методологічні підходи та методи дослідження. Основні теми курсу включають: • Вступ до епістемології соціальних наук • Природа та структура соціального знання • Позитивізм та інтерпретативні підходи • Методологічний індивідуалізм та холізм • Об'єктивність та суб'єктивність у соціальних дослідженнях • Критичний реалізм та конструктивізм • Етика та політика знання у соціальних науках • Проблеми вимірювання та валідації в соціальних дослідженнях
Чому це цікаво/ треба вивчати	Епістемологія соціальних наук допомагає зрозуміти основи та методи, якими користуються дослідники для отримання знання у соціальних науках. Це знання є важливим для критичного аналізу та оцінки наукових досліджень, розуміння меж та можливостей соціальних наукових методів, а також для розвитку власних дослідницьких проектів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з основними епістемологічними теоріями та проблемами у соціальних науках, навчатися критично оцінювати методології та методи соціальних досліджень, розвиватимуть навички наукового аналізу та дослідження.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності критично аналізувати та оцінювати наукові дослідження у соціальних науках, використовувати різні методологічні підходи для дослідження соціальних явищ, розуміти етичні та політичні аспекти соціального знання. Володіння цими навичками підвищить компетентність у сфері соціальних досліджень, методології та наукового аналізу.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття

Семестровий контроль	Залік
-------------------------	-------

Дисципліна	Історія повсякденності XV–XVII ст.: теорія, джерела, інтерпретації
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Історії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Навчальна дисципліна базується на знаннях, здобутих на попередньому (бакалаврському) рівні вищої освіти з історії, філософії або інших гуманітарних спеціальностей. Передбачається наявність базових знань з історії України та всесвітньої історії, а також сформованих навичок аналізу текстів, історичних джерел і наукової літератури.
Що буде вивчатися	Теоретико-методологічні засади історії повсякденності як напряму історичних досліджень, становлення та розвиток цього підходу в українській та європейській історіографії, матеріальний та соціальний виміри повсякденного життя ранньомодерної доби (відтинок XV–XVII ст.) на прикладі українських та європейських студій, серед чого: соціальні практики та конфлікти, девіації, матеріальний вимір - житло, одяг, харчування, дозвілля, релігійність, уявлення про тіло і смерть.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Історія повсякденності дозволяє вийти за межі «великої» політичної історії та звернутися до досвіду «низової» історії – життя пересічних людей, їхніх щоденних практик, уявлень і способів взаємодії. Саме у сфері повсякдення найвиразніше проявляються соціальні норми, цінності, конфлікти та механізми адаптації суспільства до змін. Вивчення повсякденного життя XV–XVII ст. дає змогу глибше зрозуміти культурні та соціальні контексти ранньомодерної доби, простежити спадковість і трансформацію практик (харчування, одягу, релігійності, моделей поведінки), а також співвіднести український досвід із загальноєвропейськими процесами. Для магістрів спрямування курс відкриває можливість осмислити категорію «повсякденність» як аналітичний інструмент і дослідити взаємодію індивідуального та колективного досвіду в історичному розвитку.
Чому можна навчитися (результати навчання)	За результатами курсу студенти засвоять теоретичні засади історії повсякденності та основні підходи сучасної історіографії, оволодіють методами історії повсякденності, мікроісторичного й антропологічного аналізу, поглиблять уміння працювати з джерелами XV–XVII ст. під кутом дослідження повсякденних практик, розвинути навички порівняльного аналізу українських та європейських історичних процесів, сформують здатність інтегрувати історичні знання в ширший історико-філософський дискурс.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	- застосовувати методологію історії повсякденності у власних магістерських і наукових дослідженнях; - інтерпретувати соціальні практики ранньомодерного суспільства в міждисциплінарному контексті (історія, антропологія, соціальна філософія); - критично осмислювати історичні наративи, звертаючи увагу на «низовий» соціальний вимір; - поглиблювати розуміння культурних і соціальних витоків сучасних суспільних практик.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Експертно-аналітична робота в соціально-гуманітарній сфері
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Історії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Навчальна дисципліна базується на знаннях, здобутих на попередньому (бакалаврському) рівні вищої освіти з історії, філософії або інших гуманітарних спеціальностей. Передбачається наявність базових знань з історії та філософії, а також сформованих навичок аналізу текстів, історичних джерел і наукової літератури.
Що буде вивчатися	Предметом навчальної дисципліни є теоретичні основи та методологічні принципи експертноаналітичної роботи в соціально-гуманітарній сфері, а також практика її застосування у сфері аналізу соціальних програм, нормативно-правових ініціатив, культурних політик, освітніх реформ, медіапроектів та ін.
Чому це цікаво/ треба вивчати	Дисципліна «Експертно-аналітична робота в соціально-гуманітарній сфері» є цікавою та актуальною, оскільки дозволяє опанувати сучасні методи аналізу суспільних процесів, роботи з інформацією та підготовки аналітичних висновків. Вивчення курсу сприяє розвитку критичного мислення, навичок оцінювання соціальних явищ і прийняття обґрунтованих рішень у професійній діяльності. Дисципліна також допомагає зрозуміти механізми функціонування експертного середовища та роль аналітики у формуванні суспільної й державної політики.
Чому можна навчитися (результати навчання)	У результаті вивчення дисципліни «Експертно-аналітична робота в соціально-гуманітарній сфері» здобувачі освіти навчаться аналізувати соціальні та гуманітарні процеси, працювати з різними видами інформації та готувати аналітичні матеріали й експертні висновки. Курс формує навички критичного мислення, оцінювання суспільних тенденцій, прогнозування розвитку подій і підготовки рекомендацій для ухвалення управлінських рішень. Також студенти опановують основи професійної комунікації та методи проведення експертно-аналітичних досліджень.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Набуті в результаті вивчення дисципліни знання та вміння можуть бути використані у сфері аналітичної, експертної, освітньої, управлінської та громадської діяльності. Студенти зможуть застосовувати методи аналізу соціально-гуманітарних процесів для підготовки аналітичних звітів, експертних оцінок, прогнозів і рекомендацій у роботі державних установ, громадських організацій, медіа та дослідницьких центрів. Отримані компетентності також сприятимуть ефективному прийняттю рішень, роботі з інформацією та професійній комунікації в сучасному суспільстві.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	5 кредитів ЄКТС (30 год. Лекцій, 30 год. Семінарські заняття, 90 год. СРС)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує відповідно до свого предмету спеціальні знання з інших освітніх і наукових галузей.
Що буде вивчатися	Суспільство, людська діяльність, суспільні цінності, духовність, форми суспільної свідомості, комунікація, культура, суспільно-історичний процес, сенс історії. основні напрямки розвитку людства.
Чому цікаво/ треба вивчати	Вивчення дисципліни дає можливість отримати знання про розвиток суспільства, соціальних відносин, лінійний та циклічний підходи до історії. Соціальна проблематика представлена в історичному вимірі, також розглядаються проблеми сучасної соціальної філософії: функціонування різних сфер суспільного життя, людська діяльність, глобалізація, вплив технологій на розвиток людини і суспільства тощо.
Чому	Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної та філософської науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень, застосовувати релевантні методи їх аналізу та інтерпретації. Здійснювати інтелектуальний пошук, виявляти і критично осмислювати актуальні проблеми сучасної філософської думки, розробляти їх в рамках власного філософського дослідження. Вміти реконструювати історичний поступ світової філософії, еволюцію філософських ідей і проблем Використовувати методологію та пізнавальні засоби, що властиві філософії та її розгалуженням.
Як користуватися набутими знаннями	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу для прийняття обґрунтованих рішень. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність працювати автономно. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію. Здатність критично працювати з філософськими текстами, застосовувати різні методи аналізу та інтерпретації. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.
Інформаційне забезпечення	Силабус
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Філософія, логіка, мова: вступ до аналітичної філософії
Рівень ВО	Другий (Магістерський)
Курс	1
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Базовий курс із філософської та/або формальної логіки; розуміння змісту таких філософських субдисциплін, як етика, епістемологія (теорія пізнання) та філософія науки, логічна семантика. Кращому засвоєнню матеріалу сприятиме знання та розуміння історії англо-американської філософії ХХ ст.
Що буде вивчатися	• історія та генеалогія аналітичної філософії, відомої також як філософія логічного аналізу, зокрема: - її витоки та передумови (перший та другий позитивізми, Г. Фреге, Б. Больцано, та логіка 2ї пол. ХІХ ст.); - логічний позитивізм (неопозитивізм) як безпосереднє втілення аналітичного методу в філософських дослідженнях: перехід філософської методології та кола проблем до технічних та точних позицій; - філософію мови як один з центральних предметів аналітико-філософських досліджень, епітомізований у «Логіко-Філософському Трактаті» раннього Вітгенштайна та інші напрямки й підходи в аналітичній філософії мови та мовлення (філософія буденної мови Дж. Остіна, теорія референції у Г. Патнема та С. Кріпке тощо); - лінгвістичну філософію як метод філософських досліджень притаманний певним напрямкам аналітичної філософії (предметно-агностичний, тобто дотичний до широкого кола проблем поза мовною проблематикою); • філософську логіку, зокрема – розширення класичної формальної модальної логіки, а саме: - епістемічна логіка (логіка знання, пізнання, динаміки та виробництва знання, стани переконаності, віри у формальній репрезентації); - деонтична логіка (логіка обов'язків та прав, формальна етика, формальна філософія права); - темпоральна логіка (метафізика часу-простору з точки зору безособової, “позаособової” логіки); - розділи сучасних некласичних логік, зокрема багатозначні логіки та їх філософське підґрунтя (квантова логіка фон Ноймана, тризначна логіка Лукасевича – Аристотеля), паранесуперечлива логіка та логіки парадоксу; • філософія логіки У.В.О. Куайна та праці У. Селларса, двох “вісників” <i>постаналітичної</i> парадигми, яку вважають подоланням аналітично-континентального поділу через синтез ідей Канта, Рассела, теорію дескрипцій та ідеї пізнього Вітгенштайна; • металогіка як аналітична другопорядкова рефлексія, логіка логіки • теорію дескрипцій та референцій; • аналітичну філософію свідомості як домінуючу в філософських диспутах про свободу волі, інтелект, свідомість, безпосередні та опосередковані процеси перцепції та суб'єктивний досвід • аналітичне гегельянство Р.Б. Брендома
Чому цікаво/ треба вивчати	Попри чисельні зміни та нові напрямки в жанрах мислення та методах філософських досліджень, аналітична філософія залишається домінуючою парадигмою в англо-американському світі; найбільш цитовані філософські періодичні видання працюють в руслі аналітичної традиції, підходячи до будь-яких проблем філософії, нових та традиційних, з позицій філософії логічного аналізу, головного здобутку англо-американської філософської

	думки в XX ст., чиє становлення відбувалось паралельно з розвитком континентальної філософської традиції. Якщо континентальна парадигма достатнім чином представлена у вітчизняному освітньому дискурсі в загальних (вступних) та спеціалізованих курсах для фахівців (феноменологія, онтологія, метафізика, історія філософії, філософія історії тощо), не можна сказати те ж саме про аналітичну філософію, її історію, коло проблем, особливості стилю аналітичного філософствування та отримані результати.
Чому	• застосуванню методів аналітичної філософії на практиці, поза простим історичним оглядом, не обмежуючись суто “навчальними вправами,” натомість працюючи з реальними кейсами та об’єктами з сьогодення • формальним філософським підходам до логіко-семантичного аналізу як інструментів “контрнарративної боротьби” з пропагандою та психологічними операціями російської федерації та її союзників • синоптичному баченню філософської думки, де континентальна та аналітична традиції не є ані протилежними, ані доповнюваними одна щодо одної, натомість радше будучи різними засобами “сказати те ж саме” • розуміти зміст, тенденції та дослідницькі інтереси міжнародного (англомовного par excellence) філософського співтовариства, тим самим підвищуючи рівень компетенції в міжнародній академічній комунікації • використовувати напрацювання аналітичної та постаналітичної філософії для нормативних досліджень та критичного аналізу реальності та дійсності, такі як: недовизначеність (У.В.О. Куайн), сувора десигнація (С. Кріпке), теорія мовних актів (П. Стросон, Дж.Л. Остін), семантика можливих світів (С. Кріпке, Д.К. Льюїс), логічна структура світу (<i>Aufbau</i>, Р. Карнап), теорія дескрипцій (Б. Рассел), форми життя (пізній Л. Вітгенштайн), міф про даність (У. Селларс) та ін. • найголовнішому методу досліджень в аналітичній філософії – уявному експерименту, зрозумівши принципи їх побудови, аргументації, застосування до конкретних предметів
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	• застосовувати деонтичну, епістемічну, друго- та вище-порядкові логіки для дослідження європейського політико-етичного дискурсу (наприклад, формалізація Хартії фундаментальних прав ЄС із використанням деонтичних операторів), переходячи від простого дескриптивного аналізу до концептуального інжинірингу • аналізувати роль "об’єктивності" в історіографії (наприклад, використовуючи ідею недовизначеності Куайна) • застосовувати філософію логіки для аналізу інтерналізації логіко-прагматичних складових інтелектуальної історії Європи • імплементувати ригоризм аналітичного філософствування у процеси пов’язані з використанням та розробкою технологій штучного інтелекту та проводити зворотній синтез: використовувати наявні інструменти та агентів ШІ для точного, формалізованого філософського дослідження; • розробляти власні уявні експерименти для захисту позицій та заяв, а також blueprints для емпіричних експериментальних досліджень філософської спрямованості, використовуючи переваги синергії емпіричних підходів, запозичених у когнітивних та нейронауках, експериментальній психології, із теоретичною суворістю та послідовністю аналітичних фреймворків • застосовувати логічний аналіз, формалізацію, теорії дескрипцій для конкретних, спеціалізованих наукових досліджень; • використовувати формально-логічний апарат аналітичної філософії для дискурс-аналізу, побудови моделей, які посилюють або навіть уможливають трансдисциплінарні дослідження соціально-історичних, економічних, політичних, правових, та інших сутностей і об’єктів.
Інформаційне забезпечення	силабус

Форма проведення занять	Інтерактивні лекції, кейс-стадіз, теоретичні доповіді-презентації, круглі столи (дискусійні панелі), самостійна робота з захистом завдань у класі, синхронно/асинхронно, дистанційно/очно/змішаний формат – в залежності від розпоряджень МОН на момент проведення занять, детермінованих зовнішніми умовами та положеннями воєнного стану).
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	ФІЛОСОФІЯ ІСТОРІЇ
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лекцій, 30 год. семінарські заняття, 74 год. СРС)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує відповідно до свого предмету спеціальні знання з інших освітніх і наукових галузей. Передумовою вивчення дисципліни є оволодіння філософськими знаннями з вивчення світогляду, історії філософії та загальних закономірностей взаємодії філософії з наукою. Постреквізитами «Філософії історії» є вивчення загальної історії, політичної історії, історії мистецтва Європейського Союзу, історії європейської культури тощо.
Що буде вивчатися	Філософські парадигми історичного процесу, вивчення у філософії закономірностей історичного процесу, історичної пам'яті, історичної політики.
Чому цікаво/ треба вивчати	Вивчення дисципліни дає можливість отримати знання про основні філософські парадигми історичного процесу – цивілізаційної, глобальної, історико-культурної, екзистенційної, герменевтичної та ін., історичної свідомості в українській філософії, особливостей історичної пам'яті та функціонування історії в публічному просторі, основних філософських проблем, які генеруються при розвитку сучасного історичного пізнання, зокрема проблем ідентичності, автентичності, локальності та глобальності, цілісності історії та її існування в геополітичному вимірі тощо.
Чому	Аналізувати історичні події, застосовувати філософські методи та методології; застосовувати філософські знання в дослідженні сучасних проблем історичного процесу. Аналізувати філософські проблеми в історичному дискурсі. Знати основні філософські теорії та напрями, які вплинули і впливають на розуміння історії та історичного процесу. Знати філософські теорії цивілізаційного виміру історичного процесу. Вміти аналізувати історичні події, застосовувати сучасні філософські методи і методології. Здійснювати інтелектуальний пошук, виявляти і критично осмислювати актуальні проблеми сучасної філософської думки, розробляти їх в рамках власного філософського дослідження. Вміти реконструювати історичний поступ світової філософії, еволюцію
Як користуватися набутими знаннями	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу для прийняття обґрунтованих рішень. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність працювати автономно. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність обирати і застосовувати найбільш ефективну методологічну стратегію
Інформаційне забезпечення	Силабус
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.).
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує відповідно до свого предмету спеціальні знання з інших освітніх і наукових галузей.
Що буде вивчатися	Політична думка українська та світова, держава, політична влада, політичні партії, громадські об'єднання, політичні режими, політичні відносини та політична культура.
Чому цікаво/ треба вивчати	Вивчення дисципліни дає можливість отримати знання про закономірності становлення та функціонування політичної влади. Політична проблематика охоплює ключові положення теорії політики від філософсько-методологічних засад до аналізу політичних відносин і динаміки владних процесів. Дисципліна охоплює знання про історію політичної думки, як світової, так і української та розкриває зміст різноманітних соціально-політичних теорій і концепцій. Окрему увагу приділено фундаментальним категоріям політичної науки: механізмам виникнення та розвитку політичних інститутів (держави, політичних партій, громадських об'єднань і
Чому	Визначати основні парадигми політичної науки. Формулювати головну суспільну мету політики. Оцінювати сутність історичних етапів розвитку політичних ідей та їх основні досягнення. Визначити сутність та специфіку політичної влади. Розкрити причини виникнення держави, її сутність та функції. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної та філософської науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень, застосовувати релевантні методи їх аналізу та інтерпретації. Вміти реконструювати історичний поступ світової філософії, еволюцію філософських ідей і проблем. Розробляти і викладати історичні та філософські дисципліни у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і
Як користуватися набутими знаннями	Здатність вести переговори в політичній сфері. Здатність до оволодіння сучасними методами пізнання явищ політики. Здатність проводити аналіз і синтез інформації для розв'язання політичних конфліктів, або спірних ситуацій на політичній арені. Здатність інтегрувати теоретичні знань та практичного досвід для аналізу політичної ситуації в країні. Здатність надання експертної оцінки сучасним світовим політичним подіям і процесам. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність здійснювати аналіз, оцінку і прогнозування соціальних, політичних, економічних та культурних процесів із застосуванням фахових знань. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.
Інформаційне забезпечення	Силабус
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Філософія освіти
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть широкий спектр філософських та освітніх питань, зокрема проблеми парадигмальних підходів до освіти та їх вплив на становлення освітянських практик в контексті світової та вітчизняної культури, познайомляться з сутністю освіти в традиційному та модерністському суспільствах, проаналізують репродуктивні і інноваційні моделі освіти, трансформації освіти в контексті сучасної глобалізації та викликів, що постають перед сучасною освітою, особливо в умовах війни.
Чому це цікаво/треба вивчати	Філософія освіти допомагає зрозуміти взаємозв'язок динаміки культури та еволюції освітянської діяльності, особливості взаємодії освіти з іншими інститутами суспільства (держава, сім'я, релігія, наука), відкрити філософію освіти як гранично широку рефлексію на освіту та педагогіку, усвідомити роль філософії освіти та педагогіки у міжособистісних відношеннях, соціально-культурних контекстах.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з теоретичними та методологічними підходами до філософії освіти, поглибити розуміння освіти як особливого типу людської діяльності та соціального інституту, зможуть поглибити навички критичного мислення, вміння знаходити оптимальний вихід з ціннісно-кризових ситуацій. В результаті вивчення дисципліни формується цілісне уявлення та практичні навички конструювання індивідуальної освітньої траєкторії, що передбачає засвоєння студентами механізму самоосвіти та використання належних освітньо-інформаційних інструментів для її реалізації.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності критично аналізувати процеси, що відбуваються в сучасному суспільстві. Загальна філософська культура студента зумовлює як адекватне сприйняття ним навчального матеріалу практично в усіх сферах наукового знання, так і виступає передумовою його формування як особистості, оскільки підвищує загальну культуру мислення, вміння раціонально відібрати з потоку наукової інформації необхідний матеріал. Оволодіння філософією освіти сприяє становленню самосвідомості, інтелектуальному розвитку, вмінню знаходити оптимальний вихід з екстремальних ситуацій. Дає можливість застосовувати отримані знання для подальшої самоосвіти та самоактуалізації; організовувати та аналізувати свою педагогічну діяльність.
Інформаційне забезпечення	Силабус
Форма проведення	Лекції, семінарські заняття

занять	
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	ЕКОЛОГІЧНА ЕТИКА
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1
Обсяг	4 кредити ЄКТС (16 год. лек., 30 год. сем., 74 год. ср.)
Мова викладання	Українська
Кафедра	Філософії ФСП
Вимоги до початку вивчення	Знання в межах програми бакалаврської підготовки та загальних дисциплін гуманітарного циклу
Що буде вивчатися	Студенти вивчатимуть моральні та духовні аспекти взаємовідносин між людиною живою та неживою природою. Будуть досліджувати екосистему не як ресурс для споживання, а як самоцінність, визначаючи правила відповідальної поведінки. Розглянуть такі теми, екологія людини, етика спілкування, етика екологія, вирішення моральних дилем щодо захисту тварин від жорстокого поводження (біоетика), зміни клімату, виснаження ресурсів та забруднення навколишнього середовища.
Чому це цікаво/треба вивчати	Екологічна етика допомагає зрозуміти, що екологічні нормативи є обов'язковими для міжнародного бізнесу, будівництва та політики. Розуміння етики є фундаментом для створення екологічної політики. Екологічна етика – це філософська та моральна основа наших стосунків із природою. Її вивчення критично необхідне для переходу від споживацького ставлення до принципів сталого розвитку, гарантування виживання людства та збереження біорізноманіття для майбутніх поколінь.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студенти зможуть ознайомитися з теоретичними та методологічними підходами до екологічної етики, зрозуміти процеси екологізації та їх вплив на суспільство, усвідомлювати природу як самоцінність, а не лише як ресурс для споживання. Результати її вивчення охоплюють формування нового світогляду, розвиток аналітичного мислення та здобуття практичних навичок екологічно відповідальної поведінки.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Дисципліна сприятиме формуванню здатності критично аналізувати природне середовище, розумінню гармонійних відносин між людиною та природою Володіння аналітичними, дослідницькими та комунікативними навичками, що формуватимуть у студентів такі компетентності, як вміння працювати в колективі, здатність до критичного мислення та етичного спілкування, розуміння сучасних екологічних викликів та можливостей. Студенти зможуть застосовувати набуті еколого-етичні компетентності у різних сферах життя.
Інформаційне забезпечення	Силабус, презентаційні матеріали до лекцій, методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи на платформі Google Classroom
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Discipline	Ethics of Artificial Intelligence
Level of higher education	Second (Master of Arts)
Year of study, semester	1, fall/spring semester
Course total scope and hours distribution of classroom work and self-study	4 ECTS Credits (16 hours lectures, 30 hours seminars, 74 hours of independent work)
Language of study	English
Department that provides study	Philosophy, FSL
Requirements for begin studying the course	Basic competencies in philosophy (particularly, epistemology, social philosophy, critical theory, ethics, philosophy of technology); desired qualities and abilities include: comprehensive and analytical reading skills in English; basic ‘101’ understanding of modern machine learning, deep learning; user experience in: basic uses of Large Language Models; huggingface/github/LM Studio/python ml-related packages and SDK.
What will be studied	• history of artificial intelligence from ethical perspective; • social, cultural, political, economical, and environmental implications of the development and deployment of the frontier GPAI systems and their long-term impact on the future of humanity; • taxonomies and classifications of AI-related risks and threats from catastrophic and global (known knowns) to catastrophic (known unknowns), existential and transcendental (unknown unknowns); • legal, social, philosophical, state-level, international, market-stimuli, standard, normative, and other frameworks of AI governance, lawgiving measures, safety engineering in AI domain; • overview and case-based analysis of modern iterations and implementations of AI systems in public institutions of critical and non-critical infrastructure, assessment of performance, efficiency, relevance and groundedness of such implementation, etc.;
Why is this interesting / worth exploring	The rapid advances and even more rapid implementations of general-purpose AI (GPAI) systems at scale into domains of vital importance (critical infrastructure, healthcare, judicial and financial systems, elderly care, scientific research, defense weapon systems that go in parallel with a rapid scaling deployment of LLMs after 2022 are effectively generating new (and reinforce the existing) ethical risks and quandaries: from biased results and decisions to the specters of extinction. The future users, stakeholders, managers, developers, engineers, startups, venture funds which invest in modern technology R&D, as well as all who will inevitably interact with AI in one form or another, – all these categories of people must be at least <i>able</i> to ethically evaluate the risks, follow safety-first protocols, bake responsibility of humans and possible explainability of certain models into design. It is these future end-users or qualified professionals would shape policies, form alliances, vote by choice for one’s survival and others’ demise in scalar arms race, and conduct adequate communication with society about the limitations of AI, its perils and promises. and benefits of AI. The course will train the students on real-life cases (such as the running project AI Incidents database), real documents and laws in effect, normative regimes, and philosophical debates, preparing them for the self-aware coexistence with the technology

	rather than escapism, neoluddism or any other destructive modus of being.
What can you learn	Learning outcomes Knowledge [of]: • the current state of affairs in modern AI, its history and genealogy, with a holistic understanding and attitudes toward technology as a medium for cultural and social practices, economic and social frameworks, and long-term implications; • numerous ethical challenges and threats for data science and artificial intelligence technologies in their interrelation; • typology and differences between technosolutionism, explainable AI, rights-based solutions, human-centered, human-compatible, and other paradigms for addressing the main ethical concerns and existential threats and harm from AI systems; • basic approaches to solving the central unresolved problems of computer science today: the alignment problem and the control problem; • the main circle of current ethical problems, their origins, and potential impact on the future (privacy, transparency, accountability, responsibility, etc.); • modern philosophical interpretations of classical (Arrow's Paradox, NFL etc.) and modern theorems of computer sciences (Neural Scaling Laws), relevant for AI discourse (the theorem on the impossibility of machinic justice; the theorem on the undecidability of determining membership in the class of aligned models; the theorem on the lack of free lunches for privacy in reasoning of Large Language Models, etc.); Skills [such as]: • speculative and proactive reasoning and ruminating on ethical, effectively predicting, preventing and mitigating the failure points repercussions and dealing with both consequences <i>and</i> presuppositions and causes of AI-related harm and threats, nudging to the responsible and non-malicious use through the basic socialization institutions; • develop and implement ethical principles and policies for organizations, standards, startups, governments, assessment, and regulatory bodies or commissions; • adhere to the principles of academic integrity in computer science research; • argue and publicly defend one's own ethical position and represent the interests of the group of identification or community;
How to use the acquired knowledge and skills	• moderate, mediate and participate in public debates on AI-technologies; • ethical auditing of AI products and services (private, public, institutional, corporate governance models); • consult R&D teams on building a Responsible AI; • actively and proactively participate in the development of AI safety legislation and standards, management practices, and policies for action wherever it is possible in material and mental resources; • work with (or be the head of) ethical boards, special commissions or other high level expert groups; • develop research and educational programs for a wide range of specialized professionals in medicine, STEM, computer, applied research, technical sciences, social work, finance, law, where the consequences of AI-caused issues can be particularly devastating; • conduct academic and para-academic transdisciplinary research transgressing and crossing the disciplinary and theory/practice boundaries and constraints;
Learning materials and informational provision	Syllabus, Telegram channel, learning materials and practical tasks online-availability, including lecture presentations and extended commentaries with video recordings of lectures, Google Classroom for Tests and Seminars assignments

Learning events format	Interactive lectures, roundtable panels, practical classes (presentations, case-studies, individual work with primary and auxiliary sources and use of artifacts
Semester assessment	Final test

Discipline	Critical Theory of Artificial Intelligence
Level of higher education	Second (Master of Arts)
Year of study, semester	1
Course total scope and hours distribution of classroom work and self-study	4 ECTS Credits (16 hours lectures, 30 hours seminars, 74 hours of independent work)
Language of study	English
Department that provides study	Philosophy, FSL
Requirements for begin studying the course	Basic competencies in social philosophy, ethics, philosophy of technology, particularly, understanding of the ideas of Michel Foucault (his concept of episteme) and the framework of Capitalist Realism introduced by Mark Fisher (mainly because the course is a development of the framework in directionality of modern AI). From technical side of matters, the requirement is a knowledge of the current landscape of modern AI.
What will be studied	• history of artificial intelligence from critical perspective, as a synergy of academia, military, intelligence services, nation-states and venture capitalist funds, and the consequence of this synergy, epitomized by the whole industry being shaped and directed by the interests of market, military and political goals; the aim is to deconstruct the myth about neutrality of technology in the instance of AI technologies; • critical review of modern AI ethics which, albeit quantitative proliferation, remains at best absolutely detached from the realities, at worst being just useless and declarative without any serious considerations from the side of big tech, developers, start-ups and governing bodies; as it would be demonstrated, the causes of this state of affair are the intersection of tendencies and facts, from technosolutionist orientations of research programs in ethics of AI, to the long-standing tendency of engineer culture to position the community and their inventions as “neutral”; • the critique of quasi-neutral status of engineers and technologies they create, starting from genealogical analysis of the whole field of ICT ending up with current oppressive uses of AI technologies worldwide, by malicious actors and rogue states; • introduction of the experimental research framework of Scalar Darwinism as a diagnostic and epistemic characteristic of modern AI landscape, where quantitative metrics and scalar ambitions completely replace and redefine the very notion of intelligence, lacking qualitative, ‘vector’ alternatives to proprietary, market-driven, big tech regimes of AI research, development and deployment (RDD, arguably an abbreviation to replace the RD inherited from ICT in general); • an inquiry into practices of subversion, opposition, alternatives to Scalar Darwinism, for users, as well as for engineers and researchers, speculations and practical demonstrations of the strategies and methods beyond “license” that would ensure and guarantee the impossibility of use of AI models for the goals their creators do not intend them to be used.
Why is this interesting / worth exploring	The rapid, accelerating pace of advancements, deployment scales and ever-increasing adoption of the technology of artificial intelligence after 2022 is counterbalanced – if not outweighed – by its “Dark side,” that is, malicious uses. Aside from delivering humans from dumbing and monotonous intellectual work, providing aid in brainstorming and creating comprehensive assistance in

	research, everyday activities or special professional skills (enabled by the SoTA methods in machine learning and the architectures of models), it allowed the automation of scamming and fraud, a weaponization of AI, its use for mass surveillance and armed totalitarian and authoritarian regimes worldwide with effective tools for crushing any domestic dissent and political opposition. The course, within the elaborated critical research framework of Scalar Darwinism, aims to clarify the root causes behind the Dark side, not reducible to human intention: the current momentum of development of capitalism at its core is driven by the implications of business ontology – a conviction that everything, from schools to hospitals to governments must be managed and governed as a business enterprise, oriented not to its primal functions and causes, but adherent to those of market. With AI technology subsumed and complying to this imperative, the boundaries between benevolent and malicious uses are removed, due to an indiscernibility of ethical goods and bads supplanted by “that which is good/bad for business.” In addition, in terms of creation of artificial life of mind, we haven’t moved a step further toward creation of artificial general intelligence since 1950s, despite the illusion of progress driven by sheer optimization of applied statistics methods which had no really innovative moves since perhaps the 90s. Under the conditions of monoculture of transformer architectures, imposed onto the industry by big tech actors, this also engenders further stagnation in qualitative dimensions of AI RDD.
What can you learn	• critical inquiry and a proper understanding of history of Artificial Intelligence without myth of neutrality of technology and the image of “purely academic,” “noble” origins of it; • analysis of promissory capitalism impact on the industry with implications and their repercussions, capability of distinguishing hype, media discourse, expected outcomes, realistic possibilities from empty promises, investment baits, desired but impossible and other unrealistic forms of enchantment rather than the real situation; • knowledge about the alternatives to monoculture of proprietary capitalistic AI developed by big tech and posited as the one without any meaningful alternatives; • understanding of the proper role and place of AI and ICT in general in oppressive practices worldwide, facilitation of mass surveillance, strategic deception, market dynamics, copyright infringement and endangering life, as well as for military activities (particularly, with an emphasis on the use of AI in asymmetric warfare by the victim of military aggression as ethically acceptable and even desirable utilization, with further possibilities of elevation of the technology for global mutual deterrence of aggressions, – which all must be distinguished from uses of it by nation-states against its own population or for invasion of other countries).
How to use the acquired knowledge and skills	• critical assessment and evaluation of modern AI ethics from the position of “two What-s” of ethics: • engineer-biased ethical systems that ask only “What should be done to solve the problem?” but never “What political orientation should an AI ethics take? To whom the technology serves? What must be the position and engagement of the engineer into the issues and concerns related to their creations?”; • SJW- or hyperactivism-biased ethics that asks the painful question of political allegiance, with its critical aptness and focus distorted by hubris – the lack of knowledge combined with pretentious self-assessment and the desire to be in charge of changes and governance; such initiatives have a sad outcome which in the discipline would be termed as “laws against laughing,” unrealistic and improper demands on the basis of just premises, caused by the lack of knowledge about AI systems of today; • with the two “What”s in equilibrium, it is possible to: • call out the engineers, developers and providers for fairness and responsibility on the basis of concrete, scientifically and ethically grounded pretext, beyond the detached declarations and empty roadmaps;

	• take part in high-level expert groups and auditing commissions for governance of AI technology; • do the same as latter to big tech in general, keeping these quasi-state actors in check; • perform an academic critical inquiry into current modes of existence under conditions of modern capitalism; • build AI systems with incapacitation of malicious uses by design; • developing the security mechanisms in AI systems which disable the oppressive uses and weaponization of AI systems or make such uses too costly to carry on, without such trade offs as epistemic asymmetries or privacy risks; • critically engaging with monoculture of AI landscape of today, develop and offer “vectorial” alternatives to the current state of affairs in all meaningful senses, from engineering and hardware perspective to the politics of use, bringing the principles and dispositions of ethical hacking and open-source culture of 90-00s into the modern and future AI technologies.
Learning materials and informational provision	Syllabus, Telegram channel, learning materials and practical tasks online-availability, including lecture presentations and extended commentaries with video recordings of lectures, Google Classroom for Tests and Seminars assignments
Learning events format	Interactive lectures, roundtable panels, practical classes (presentations, case-studies, individual work with primary and auxiliary sources and use of artifacts
Semester assessment	Final test